

फक्त कार्यालयीन उपयोगाकरिता

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

लातूर जिल्हा

१९९२-९३

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय
महाराष्ट्र शासन,
मुंबई,

फक्त कार्यालयीन उपयोगाकरिता

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक त्तमालोचन

जिल्हा : लातूर

१९९२-९३

अर्थ व सांख्यिकी मंचालनालय
महाराष्ट्र शासन
मुंबई

जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय
लातूर

०८००००००

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

जिल्हा : लातूर

१९२२-२३

अनुक्रमणिका

<u>विषय</u>	<u>पृष्ठ क्रमांक</u>
<u>भाग-१</u>	
१. दृष्टिक्षोपात लातूर जिल्हा (सामान्य माहिती व महाराष्ट्राची तुलना)	१ ते ६
२. जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन	१ ते २३
<u>भाग-२</u>	
३. जिल्हा सांख्यिकी गोशतारा (जिल्हा माहितीचे सांख्यिकीय तक्ते)	१ ते २१५

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन १९९२-९३

दृष्टीक्षेपात जिल्हा : लातूर

(एक)

अ.क.	दात	परिमाण	लातूर जिल्हा	महाराष्ट्र राज्य
१	२	३	४	५
(एक)	<u>प्राकृतिक रचना</u>			
	<u>अ) भौगोलिक स्थान</u>			
	१. उत्तर अक्षांश	अंश	१८.५ ते १८.७५	१६.४ ते २२.१
	२. पूर्व रेखांश	अंश	७३.२५ ते ७७.२५	७२.६ ते ८०.९
	<u>ब) हवामान-१९९३</u>			
	१. किमान तपमान	सेल्सियस	१३.२	२.६
	२. कमाल तपमान	"	४०.०	४६.२
	३. पर्जन्य(सरासरी १९९२)	मि.मी.	५८५	उ. ना.
	<u>क) प्रशासकीय विभाग (१९९३)</u>			
	१. तालुके	संख्या	५	३०३
	२. पंचायत समित्या	"	५	२९८
	३. टंचाईग्रस्त तालुके (१९९२-९३)	"	फक्त २ गावे	२२६
	४. एकात्मिक ग्रामीण विकास प्रकल्प गट	"	५	२९८
	५. भादरे	"	५	३३६
	६. गावे(स्कूपा)१९९१ प्रमाणे	"	९३६	४३०२७
	१. निर्जन	"	२२	२६१५
	२. उस्ती असलेली १९९१ प्रमाणे	"	९१४	४०४१२
	७. क्षेत्राकड १९९१ प्रमाणे	चौ. कि.मी.	७३७२	३०७७१३
(दोन)	<u>प्रशासकीय संस्था (३१-३-१९९३)</u>			
	१. पंचायत समित्या	संख्या	५	२९८
	२. महानगरपालिका	"	-	१२
	३. नगरपरिषदा	"	५	२३१
	४. रुटक मंडळे	"	-	७
	५. ग्रामपंचायती (गट ग्रामपंचायती धारुन)	"	७०६	२६५८४ (३१-३-९२)
	६. पोलीस स्थानके	"	१९	८३३

पुढे चालू

(दोन)

१	२	३	४	५
(तीन)	लोकसंख्या (१९९१)			
१.	ग्रामीण लोकसंख्या	आकडे हजारात	१३३५	४८३९६
२.	नागरी लोकसंख्या	"-	३४२	३५४२
३.	स्कूपा लोकसंख्या	"-	१६७७	७८९३८
४.	अनुसूचित जातीची लोकसंख्या	"-	३२०	८७५८
५.	अनुसूचित जमातीच्या लोकसंख्येची टक्केवारी	टक्केवारी	१९.०६	११.०९
६.	अनुसूचित जमातीचा लोकसंख्या	आकडेवारी हजारात	३८	७३१८
७.	अनुसूचित जमातीच्या लोकसंख्येची टक्केवारी	टक्केवारी	२.२४	९.३७
८.	पुरुषा	आकडे हजारात	८६३	४०८२६
९.	स्त्रिया	"-	८१३	३४११२
१०.	स्त्री पुरुष प्रमाण	१००० पुरुषांमागे स्त्रियांचे प्रमाण		९३४
११.	घानता	दर चौ. कि. मी.	३२७	२५७
१२.	साक्षरतेचे प्रमाण १९९१			
१.	स्कूपा	टक्केवारी	५५.५७	६४.८७
२.	पुरुषा	"-	७०.४७	७६.५६
३.	स्त्रिया	"-	३९.७४	५२.३२
४.	राज्यामध्ये जिल्ह्याचा क्रमिक	संख्या	२३	-
(चार)	कृषी		१९८६-८७ अंतिम	१९९१-९२ अस्थाप्य
१.	भौगोलिक क्षेत्र	हजार हेक्टर	६६७	३०७५८
२.	जंगलव्याप्त क्षेत्र व त्याची भौगोलिक क्षेत्राशी टक्केवारी	टक्केवारी	०.०७	५४००
३.	शेतातील उपलब्ध नसलेली जमीन			
अ)	हिंगर शेती वापराखालील हजार हेक्टर जमीन		१८	१११८
ब)	पडित आणि लागवडीलायक नसलेली जमीन	"-	१२	३७.१५
क)	स्कूपा (अ + ब)	"-	३०	२८३३
४.	पडित जमीनी व्यतिरिक्त लागवड न केलेली इतर जमीन व इतर जमीन			
१.	कायम गुरेचरणा आणि इतर	"-	१४	१५१६
२.	डांडे डांडपाखालील जमीन	"-	२	१७९
३.	लागवडीलायक परंतु वापराखालील जमीन	"-	२०	१०३०
५.	पडित जमीन			
१.	चालू पड	"-	४०	१०५४
२.	इतर पड	"-	४०	१०१८

पुढे चालू

(तीन)

१	२	३	४	५
६.	<u>पिकाखालील क्षेत्र</u>			
१.	पिकाखालील निव्वळ क्षेत्र	हजार हेक्टर	५२१	१७७३०
२.	दुसोटा क्षेत्र	-"-	१५१	२७४९
३.	एकूण पिकाखालील क्षेत्र	-"-	६७२	२०४७९
७.	<u>ओलित क्षेत्र</u>			
१.	निव्वळ ओलित क्षेत्र	-"-	२८	२१६५
२.	एकूण ओलित क्षेत्र	-"-	३७	२८१४
८.	<u>महत्वाच्या पिकाखालील क्षेत्र (अन्नधान्य)</u>	-"-	४४५	१३०३५
९.	<u>वहीत धारणा जमीन एकूण</u>		८५-८६ अंतिम	१९९०-९१ अंतिम
१.	२ हेक्टर पेक्षा कमी	संख्या ००	८५३	६००२४
२.	२ ते १० हेक्टर	-"-	४५८६	३२९६८
३.	१० हेक्टरपेक्षा जास्त	-"-	१२५०	१७०६
१०.	जमीन मूली ९२-९३	लाखा रु.	१६१	७१६६
११.	जिल्हा परिषदांचा उपकर ९२-९३ हजार रु.		२००	१६१२४४
१२.	मंचायत समितीचा उपकर	-"-		६६६२४
(पाच)	<u>पशुसंधान (पशुगणना)</u>			
१.	एकूण पशुधान	संख्या हजारात	८०९	३४२५५
२.	गाई व बैल	-"-	४०४	१६९८३
३.	म्हशी व रेडे	-"-	१६६	४७५५
४.	मेंढ्या	-"-	४८	२८७३
५.	शेळ्या	-"-	१८१	९१९५
६.	कोंबड्या वटके	-"-	१९२	२४८३९
(सहा)	<u>सहकार</u>		१९९२-९३	१९९२-९३
१.	सहकारी संस्था	संख्या	२४५३	११८४५७
२.	प्राथमिक कृषि सहकारी संस्था	-"-	५६९	१९७८७
३.	प्राथमिक कृषि सहकारी पतसंस्थांची सभासद संख्या	संख्या हजारात	२५१	७९९४
४.	सहकारी दुग्धशाळा संस्था	संख्या	५४५	१७२८१
५.	प्राथमिक कृषिपत संस्था दिलेली केर्जे	रु. कोटीत	७	१०१८
(सात)	<u>जलसिंचन पूर्ण झालेले पाटबंधारे प्रकल्प व त्याखालील लाभक्षेत्रे</u>			
१.	मोठे प्रकल्प	संख्या	२	उ. ना.
२.	लाभक्षेत्र	हजार हेक्टर	४४	उ. ना.
३.	मध्यम प्रकल्प	संख्या	८	उ. ना.
४.	लाभक्षेत्र	हजार हेक्टर	२३	उ. ना.
५.	सिंचनविहीरीखाली भाजणाऱ्या - र क्षेत्रे	-"-	२५	उ. ना.

पुढे चालू

१	२	३	४	५
(आठ) उद्योग डिसेंबर १९९२ अखेर				
१.	नोंदणीकृत चालू कारखान्याची संख्या		१०६	२८४०४
२.	नोंदणीकृत चालू कारखान्याची संख्या (उत्पादनी चालू असलेले)	" - "	९२	२४५४९
३.	साखार कारखान्याची संख्या (चालू असलेले धारण)	" - "	५	१००
४.	साखार कारखान्यातील साखारेचे उत्पादन (१९९२-९३)	हजार मे. टन	५१३	४०९१
५.	सर्व मूत गिरण्यांची संख्या	संख्या	३	१६५
(नऊ) वीज (३१-३-९३)				
१.	वीज पुरवठा शाहरे व खोडी	" - "	९४१	३९६६१
२.	विद्युतीकरण झालेल्या गावांची संख्या	" - "	९३६	३९४१३
३.	विद्युत पुरवठा केलेले पंप संख	संख्या	५०	१७६१
४.	मोटर गॅस संयंत्रे	संख्या	८०१६	३४८३६
(दहा) सार्वजनिक आरोग्य १९९३				
१.	रुग्णालये	" - "	११	८३०
२.	दवाखाने	" - "	१६	१७०२
३.	प्राथमिक आरोग्य केन्ट्रे	" - "	४५	१६७२
४.	प्राथमिक आरोग्य पथके	" - "	-	८१
५.	एकात्मिक बालविकास गट योजना	" - "	२	१४१
६.	अंगणावाडीत उपस्थित राहणारी मुले १९९१-९२	" - "	२७४५२	१०५०३०३
(अकरा) शिक्षण				
१.	एकूण प्राथमिक शाळा	संख्या	३०-९-९०	१९९२-९३
२.	एक शिक्षाकी शाळा	" - "	११४६	५९२९९
३.	प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या हजाराला	१७७	८६६२ (१९८९-९०)
४.	प्राथमिक शाळेतील शिक्षक	" - "	२३६	११०६५
५.	प्राथमिक शाळाकामागे प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी	" - "	६	२८२
६.	प्राथमिक शाळाकामागे प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या	४१	३९१
(बारा) द्वयम शिक्षण				
१.	द्वयम शाळा	संख्या	२७४	११२८०
२.	शाळेतील एकूण विद्यार्थी	संख्या हजाराला	१५१	६३२२
३.	शाळेतील शिक्षक	" - "	५	१९५
४.	पुस्तक शिक्षाकामागे द्वयम शाळेतील विद्यार्थी	संख्या	३०	३२
(तेरा) उच्च शिक्षण				
१.	संस्था	संख्या	१४	१२१०
२.	एकूण विद्यार्थी	संख्या हजाराला	२२	१२३९
(चौदा) (अ) पौढ शिक्षण १९९२-९३				
१.	पौढ शिक्षण केंद्र	संख्या	१९४२३	४३७३
२.	पौढाची उपस्थिती	संख्या हजाराला	१६८	१२७

१	२	३	४	५
(द) तांत्रिक शिक्षण				
१. औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था				
१.	शासकीय व शासन सहायित	संख्या	५	१२६
२.	इतर छात्रागणी.	"-	४	२५१
३.	शासकीय व शासन सहायित औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था मध्ये मंजूर झालेल्या जागा	"-	१३८०	५८०५६
३. तांत्रिक व व्यावसायिक शिक्षण संस्था				
१.	शासकीय व शासन सहायित	संख्या	२ (सुधारित)	४३४
२.	इतर (छात्रागणी)	"-	३६	३७५१
३.	शासकीय व तांत्रिक व्यावसायिक शिक्षण संस्थांची प्रवेश क्षमता	संख्या हजारात	३४०४	२८३
४.	अभियंत्याची संख्या	संख्या	उ. ना.	उ. ना.
(पंथरा) परिहिन आणि दुष्ठावळण (३१-२-९३)				
१.	एकूण रेल्वेअर्थ लांबी	कि.मी.	१४८	५४५५ (अस्थायी)
२.	दारगाही रस्त्यानी जोडलेली गावे	संख्या	८३३	२४५१७
३.	एकूण रस्त्यांची लांबी	कि.मी.	४५६७	१७७०१२
४.	राष्ट्रीय महामार्गांची लांबी	"-	-	२९४९
५.	राज्य महामार्गांची लांबी	"-	७६७	३१७७२
६.	महत्वाच्या जिल्हा रस्त्यांची लांबी	"-	१२१६	३९३४९
७.	इतर जिल्हा रस्त्यांची लांबी	"-	१४५३	३९८१९
८.	ग्रामीण रस्त्यांची लांबी	"-	११३१	६३१२३
(सोळा) पिण्याच्या पाण्याचा पुरवठा १९९२-९३				
कठोरिण गावाची संख्या (१-४-९३) संख्या				
१.	खोड्यांना केलेला पुरवठा (९२-९३)	संख्या	४०५	१९१४
अ.	नरवा पाणी पुरवठा	संख्या	८७	(९१-९२) ३५१
ब.	कूपनलिका	"-	४६७	-
क.	साध्या त्रिहीरी	"-	१७० १५	७०
ड.	त्रिंधान त्रिहीरी	"-	४६७	(अध्यागृहण) १७७
२.	टॅकरर्स किंवा तैलगाडीने पुरवठा केली जाणारी गावे	"-	२०१	(९०-९१)* ५६२०
३.	योजनेत समाविष्ट करावयाची गावे	"-	-	उ. ना.
सप्तसरा) धारवांधाणी (१९९२-९३)				
भूमीहीन कामगारांसाठी वाढलेल्या झोपड्या				
		संख्या	१६९	(१९९०-९१) १७००
(अठरा) एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम				
१.	वारिद्रम रेषेखालील कुटूंबे (८२-८३)	संख्या लाखात	०.८४	३४
२.	१९९२-९३ मधील लाभार्थी	संख्या	२१४	१७७६५१
३.	नवीन लाभार्थी (९३-९४)	"-	३६५१	१६३४३०

(सहा)

१	२	३	४	५
(एकोणिस)	रोजगार निर्माती १९९२-९३			
अ)	रोजगार हमी योजना	मनुष्य दिवस (कोटी)	०.८४	१४.८०
ब)	जवाहर रोजगार कार्यक्रम	-"	०.२५	८.२३
(वीस)	आदिवासी करिमा कल्याणकारी योजना (३१-३-१९९३)			१९९१-९२
	आदिवासीकरिमा आश्रमशाळा	संख्या	२४	६०१
			भाटक्या व त्रिमुक्त	
(एकेवीस)	मागासवर्गीयांसाठी कल्याणकारी योजना (१९९२-९३)			
अ)	मागासवर्गीयांसाठी त्रिसतीगृहे	संख्या	८	१९२
ब)	त्रिसतीगृहात राणा-या विधवांच्याची संख्या	-"	५३०	११४७४
(बावीस)	जिल्हा नियोजन १९९२-९३			
१.	वार्षिक योजनेतील मंजूर तरतूद रु.कोटीत		१५.२३	३३७३
२.	अनुमोषण भारुन काढण्यासाठी तरतूद	-"	१९.९६	४४८
(तेवीस)	नागरी पुरवठा			
१.	रास्तभावाची दुकाने ९२-९३ संख्या		११६८	४०४२९
२.	पुरविलेला स्कूपा साठा "हजार टन"		४०	उ.ना.
३.	शासकीय गोदामे	संख्या	२७	९८५
४.	साठात्रिण्याची क्षमता "हजार टन"		१९	५८६

टीप :- १) उ. ना. = उपलब्ध नाही.

२) ० = ही माहिती " प्रौढ शिक्षण " कार्यक्रमाची नसून "संपूर्ण
साक्षरता अभियान" या कार्यक्रमाची आहे.

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई

-०-०-०-०-

जोगदंड/६/ ११-७-१९९४